

BENCONT GROUP

ROČNÍK 2023 | ČÍSLO 15

BENCONT WEEKLY REPORT

V TOMTO ČÍSLE:

Vývoj realitného trhu naznačuje stagnáciu, pričom sa pozastavil aj prílev nových bytov do ponuky. Cena Bitcoinu sa dostala späť nad úroveň 30 tisíc USD, dokáže sa niekedy dostať nad svoje maximum? Úverovanie v Číne podporuje vláda znižovaním sadzby povinných minimálnych rezerv pre banky. Slovenskému stavebníctvu sa naďalej darí a výstavba v zahraničí sa dostala do rastu. Priemyselná produkcia má však problémy dostať sa do plusu, pričom do poklesu ho ťahá najmä slabá gumárenská výroba. Inflačné dáta z Ameriky poukazujú na spomaľovanie tempa, ale rast jadrovej inflácie predbehol rast spotrebiteľských cien. Ako sa vyvíja inflácia v krajinách V4 a najväčšej európskej ekonomike – Nemecku? Čínsky export prevapil.

***Kvartálna analýza
realitného trhu***

REALITNÝ TRH V BRATISLAVE STAGNOVAL AJ POČAS PRVÉHO ŠTVRŤROKU 2023, ZASTAVIL SA AJ PRÍLEV NOVÝCH BYTOV DO PONUKY

V prvom kvartáli roku sme zaznamenali predaj len **197 bytov** v novostavbách.

Jednotková cena voľných bytov zostala na úrovni **4 900 €/m²**

V prvom kvartáli ponuku tvorilo **3 229 voľných bytov** v novostavbách.

Prvý štvrťrok 2023 na realitnom trhu s novostavbami v Bratislave sa niesol v podobnom duchu ako druhá polovica roku 2022. Na trhu sa predalo len 197 bytov v rámci novostavieb, čo je podobné číslo ako v treťom a štvrtom štvrťroku 2022. Cena ponúkaných bytov ďalej stagnovala, keď sa od leta 2022 nachádza na úrovni okolo 4900 €/m². Zmenou je prílev nových bytov do ponuky, ktorý sa za posledný štvrťrok výrazne spomalil a ponuka novostavieb v Bratislave tak ostala na rovnakej úrovni ako ku koncu roka 2022.

Ku koncu prvého štvrťroka 2023 tvorilo ponuku novostavieb v Bratislave 3229 voľných bytov v rámci 78 projektov. Oproti koncu roka 2022 sa celková ponuka zvýšila len o 20 bytov, čo je dôsledkom jedného z najnižších prírastkov nových projektov. Do ponuky v rámci štvrťroka pribudlo len niečo cez 200 nových bytov. Jedná sa o prirodzený vývoj, keď developeri v dôsledku slabého predaja nezvyšujú ponuku o nové etapy, ktorými by konkurovali svojej už existujúcej ponuke.

Priemerná cena voľných bytov predstavovala 4930 €/m² vrátane DPH. Oproti štvrtému štvrťroku 2022 tak cena pri medzikvartálnom raste o

0,25% ďalej stagnovala. Medziročný rast sa tak znížil na 6,4%. Stagnácia ceny je dôsledkom oslabeného predaja a nárastu počtu voľných bytov oproti začiatku roka 2022. Najlacnejšie novostavby sa ponúkali v okrese BA IV pri priemernej cene 4315 €/m² vrátane DPH, keďže v tomto okrese väčšinu ponuky tvoria projekty v okrajových mestských častiach ako Lamač, Devínska Nová Ves a Záhorská Bystrica. Naopak najdrahšie byty sa tradične predávali v Starom Meste pri priemernej cene 7412 €/m². Novostavby v okresoch BA II, BA III a BA V sa v priemere ponúkali za podobu cenu okolo 4800 – 5000 €/m² vrátane DPH.

Priemerná rozloha bytov pokračovala v poklese, keď sa dostala na 60 m², čo v medziročnom porovnaní znamená zníženie rozlohy o 6,9%. Nové byty, ktoré do ponuky pribudli v poslednom štvrťroku mali priemernú rozlohu nižšiu než 60 m², čo potvrdzuje trend projektovania menších bytov kvôli nižšej priemernej absolútnej cene. Tá bola ku koncu prvého štvrťroka vo výške 296 tisíc € vrátane DPH a podobne ako cena na meter štvorcový tak ďalej stagnovala na rovnakej úrovni.

Tabuľka 1: Špecifiká voľných bytov na trhu s novostavbami v Bratislave rozdelené podľa okresov (1.Q.2023)

Okres	Počet bytov	Priemerná výmera	Priemerná cena na m ²	Priemerná absolútna cena
BA I	261	71,37	7 412 €	505 646 €
BA II	984	56,87	4 849 €	279 381 €
BA III	499	60,07	5 098 €	309 977 €
BA IV	957	61,93	4 315 €	264 943 €
BA V	528	57,52	4 905 €	276 984 €
Spolu	3229	60,14	4 930 €	296 530 €

Tabuľka 2: Špecifiká predaných novostavieb v Bratislave rozdelené podľa počtu izieb (1.Q.2023)

Počet izieb	Počet bytov	Priemerná výmera	Priemerná cena na m ²	Priemerná absolútna cena
1	34	34,72	4 821 €	166 817 €
2	77	52,10	4 909 €	253 472 €
3	45	78,96	5 035 €	395 411 €
4	34	107,12	4 463 €	461 862 €
5	7	138,21	4 112 €	597 233 €
Spolu	197	67,79	4 833 €	307 277 €

Realizačné ceny sa medzioročne zvýšili o **20 %**, ale medzikvartálne došlo k poklesu o **1,43 %**.

Počas prvých troch mesiacov 2023 sa v rámci bratislavských novostavieb predalo 197 bytov, čo hovorí o ďalšom slabom štvrtroku, keď sa dopyt po bytoch pohyboval na minimálnych úrovniach. Prudký prepád predaja je evidentný už od leta 2022 a je spôsobený kombináciou vysokých úrokových sadzieb, ekonomickej neistoty a negatívneho sentimentu na trhu. Priemerná cena predaných bytov dosiahla 4833 €/m², čo v medzioročnom porovnaní predstavuje nárast o 20% zatiaľ čo v medzikvartálnom pokles o 1,43%. Vzhľadom na nízku vzorku však priemery pri predaných bytoch nedosahujú takú konzistentnosť ako pri ponúkaných bytoch. Priemerná absolútna cena predaných bytov dosiahla 307 tisíc € vrátane DPH, pričom priemerná rozloha predaných bytov predstavovala 68 m².

Prvý kvartál roku sa naďalej niesol v znamení oslabeného dopytu.

Rudolf Bruchánik, hlavný analytik Bencont Investments: „Prvý štvrtrok 2023 na realitnom trhu v Bratislave nepriniesol výrazné zmeny. Značne oslabený dopyt sa dal očakávať, keďže sa veľa nezmenilo ani na faktoroch, ktoré k nemu vedú. Úrokové sadzby sú prirodzene významnou príčinou, keďže predražujú financovania kúpy bytu. Tie za posledný štvrtrok ešte mierne podrástli a nové hypotéky sa dnes poskytujú pri úrokovej sadzbe 4-4,5%. Nárast úrokovvej sadzby o 3% spôsobil pri nezmenenej cene bytu nárast mesačnej splátky hypotéky o takmer 50%, čo je pre kupujúcich obrovský šok – najmä vzhľadom k tomu, že k takejto zmene došlo v priebehu jedného roka. Okrem toho sa stále nachádzame v dobe neistého ekonomické-

ho prostredia s vysokou mierou inflácie, ktorá je primárnou príčinou vysokých sadzieb. Popri tom dochádza k poklesu cien starších bytov, čo mnohých kupujúcich navádza k vyčkávaniu, či neklesnú aj ceny novostavieb. Všetko to vedie k prostrediu, v ktorom záujemcovia kúpu bytu zvažujú omnoho dlhšie.“

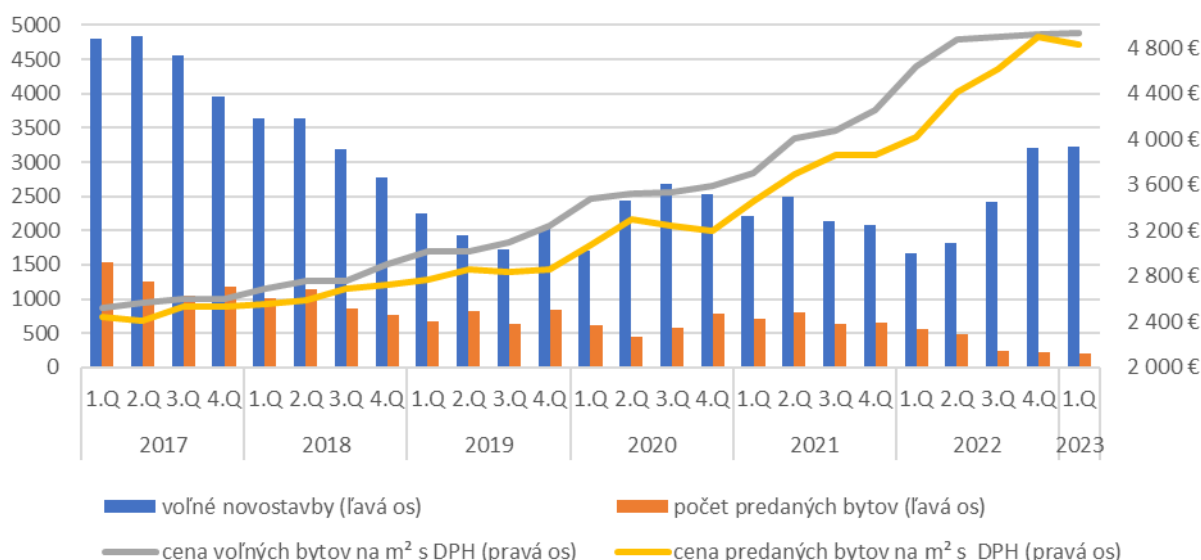
Na druhej strane však aj napriek slabému predaju neočakávame pokles cien bytov v novostavbách. Proti tomu takisto hovorí viacero faktorov ako výrazne vyššie ceny stavebných nákladov, ktorých korekcia zatiaľ nie je v dohľade, silný trh práce a nízka zlyhanosť úverov v bankách, ktoré budú brániť núteným výpredajom a dlhodobý nedostatok bytov v Bratislave, ktorá je najrýchlejšie sa rozvíjajúcim regiónom na Slovensku. Ponuka bytov, ktorá ku koncu roku 2022 vzrástla no aktuálne už stagnuje. Tento trend sa ešte bude musieť potvrdiť v nadchádzajúcich mesiacoch, no myslíme si, že sa tak stane. Developeri už dnes brzdia výstavbu nových etáp projektov, keďže nevedia vypredať už rozbehnuté etapy. Okrem toho je omnoho ťažšie splniť kritéria predpredanosti na získanie bankového financovania, bez ktorého sa väčšie projekty realizovať nedajú. V neposlednom rade treba spomenúť, že zatiaľ čo nominálne ceny bytov stagnujú, v reálnom vyjadrení už klesli. Môže za to práve dvojciferná inflácia a s ňou spojený nárast miezd. Ten bol na Slovensku v roku 2022 7,1%, zatiaľ čo podľa predikcie NBS v roku 2023 dosiahne 10,2% a v roku 2024 9,2%. Dostupnosť bývania sa tak od bodu v ktorom sa nachádzame dnes bude zlepšovať.

Na realitnom trhu predpokladáme pokračovanie stagnácie kým nepríde ku zníženiu úrokových sadzieb na hypotékach.

Z uvedeného preto predpokladáme pokračovanie stagnácie na realitnom trhu aj v druhom štvrtroku 2023. K miernemu oživeniu môže dôjsť koncom leta, do kedy sa v prípade úspešného boja proti inflácii môžeme dočkať aj prvých znížení úrokových sadzieb na hypotékach, ktoré

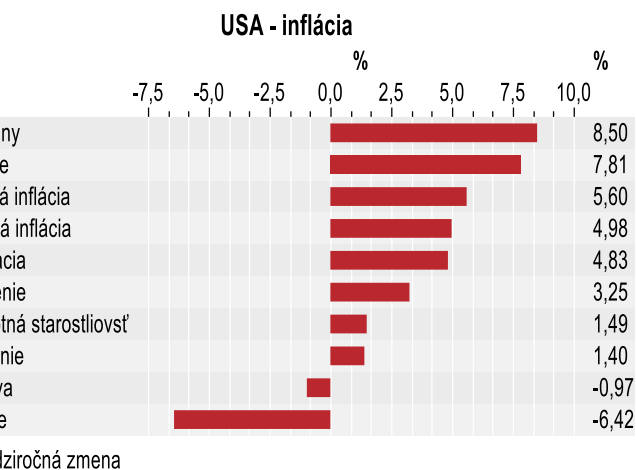
dostupnosť bývania popri rastúcich mzdám ďalej zvýšia. Nemyslíme si však, že by takéto mierne oživenie malo viesť k nárastu cien bytov a v roku 2023 tak v Bratislave očakávame pokračovanie stagnácie cien novostavieb. (rb)

Vývoj na trhu novostavieb v Bratislave

Spomaľujúca inflácia v USA

V marci sa opäť, už deviaty mesiac po sebe spomalil rast cenovej hladiny v USA a z februárových 6% sa podarilo klesnúť na 5%. Trhové odhady pritom čakali 5,2% tempo rastu cenovej hladiny. Stále je to relatívne ďaleko od stanoveného cieľa FEDu 2%, ale postupne je k nemu čoraz bližšie a vykazuje pokračujúce známky spomaľovania. Hlavnými faktormi spomaľujúcej inflácie sú klesajúce hlavné energetické zložky, čím poklesli celkové náklady na energiu, ktoré sa medzimesačne znížili o 3,5%, čo vykompenzovalo rastúce náklady na bývanie. Pomalším tempom rástli ceny benzínu, zemného plynu aj elektriny. Priaznivé bolo aj porovnanie s minulým rokom, kedy ceny energií prudko stúpali. Zníženie produkcie OPEC+ však pravdepodobne vynesie tieto ceny naspäť nahor. Potravinová ročná inflácia rástla pomalším 8,5% tempom, pričom v medzimesačnom porovnaní ostáva nezmenená. Na druhú stranu jadrová inflácia, ktorá nezahŕňa volatilné ceny potravín a energií, lepšie odráža rozsah základnej inflácie, ktorej čelia americké domácnosti nepatrne zrýchlila o 10 základných bodov na 5,6% a zhodla sa tak s očakávaniami trhu. V 12 mesačnom

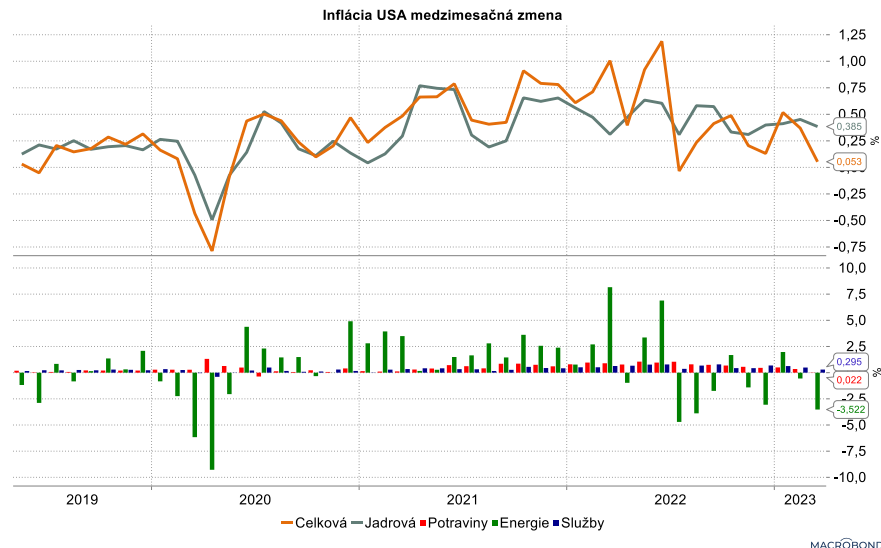
Doprava a klesajúce ceny energií spomalili rast celkovej inflácie o celé jedno percento.

porovnaní prvýkrát predbehla celkovú infláciu a podobne ako pri celkovej inflácii je tlak tvorený neustále vyššími cenami nájomného v súkromnom sektore, ktoré tvoria viac než 30% spotrebného koša.

Zvýšenie úrokových sadzieb FED malo žiadaný vplyv na postupné spomaľovanie rastu cenovej hladiny, keďže sa dostala v marci na hodnoty podobné pred dvoma rokmi a pokračuje v deflačnom trende. Zároveň sa predpokla-

Oproti februáru **CPI zrýchlila mesačný rast o 0,1% a jadrová inflácia medzimesačne spomalila na 0,4%.**

dá, že ďalšie zasadnutie FEDu bude posledným, keď sa zvýši základná úroková sadzba o 25 bázických bodov, pretože pretrvávajú nerovnováha medzi silným dopytom a nedostatočnou ponukou na trhu. Nezamestnanosť sa pohybuje na historických 3,5% minimách a výdavky spotrebiteľov sú čoraz väčšie čím podporujú hospodársky rast, zatiaľ čo počet nových pracovných miest klesá. Spomalenie ekonomiky spolu s ochladením trhu práce budú kľúčové faktory, ktoré môžu v nasledujúcich mesiacoch prispieť k zníženiu inflácie na spomínané 2% a ukončiť tak cyklus zvyšovania úrokových sadzieb. Zmierňovanie inflačných tlakov v USA odráža aj index cien výrobcov, ktorý v marci výrazne spo-

na 2,7%. Ešte minulý mesiac ceny výrobcov stagnovali na nulových úrovniach, pričom v marci prekonal očakávania trhu a medzimesačne poklesli o 0,5%. (mvj)

Vývoj inflácie v Európe

Celková nemecká inflácia v pokles

Nemecká miera inflácie v marci obnovila svoj klesajúci trend v dôsledku prudkého poklesu cien energií, no tlaky na ceny zostávajú naďalej intenzívne. Spotrebiteľské ceny vzrástli v marci o 7,4 % v porovnaní s rovnakým mesiacom predchádzajúceho roka, čo je pokles oproti februárovým 8,7 %. Celkovo ceny energetických produktov sa medziročne zvýšili o 3,5 %, čo je prudký pokles z 19,1 % nárastu zaznamenaného vo februári. Tento pokles je na grafe zachytený hlavne v zložke dopravy a bývania. Treba však pripomenúť, že vzhľadom na silný rast cien energií v minulom roku údaj za marec 2023 podliehal bázickému efektu. Na druhej strane ceny potravín v marci medziročne vzrástli o 22,3 %, čím sa mierne zrýchlili z 21,8 % zaznamenaných vo februári. Miera jadrovej inflácie, ktorá nezahŕňa volatilnejšie kategórie potravín a energií vzrástla o 0,1 % oproti predchádzajúcemu mesiacu

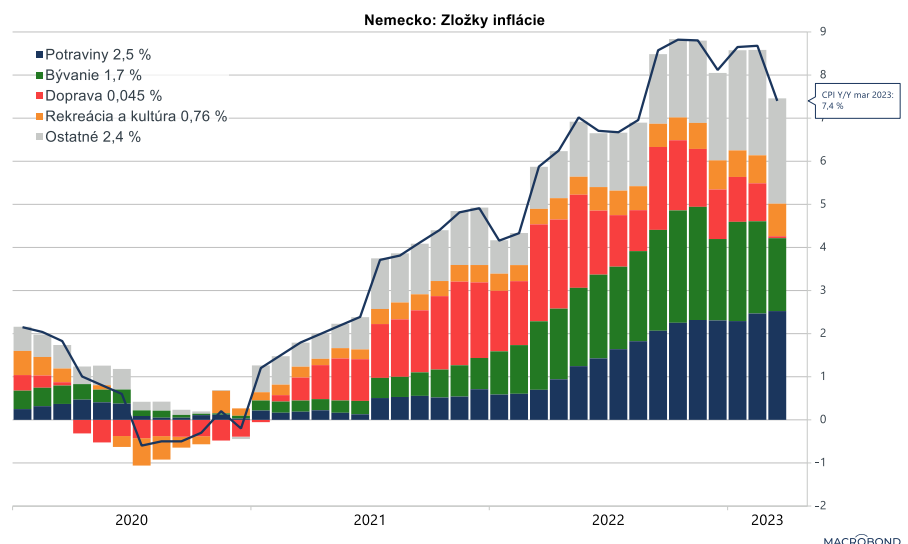
na 5,8 %, čo naznačuje, že cenové tlaky sa rozširujú aj na ďalšie produkty a služby.

Inflácia v krajinách V4 v poklese

Vo všetkých krajinách Vyšehradskej štvorky v marci taktiež došlo ku spomaleniu rastu celkovej inflácie. Spomedzi týchto krajín je najnižšia inflácia na Slovensku 14,8 %, potom v Česku 14,96 %, v Poľsku 16,62 % a následne v Maďarsku 25,16 %, čo je najvyššia úroveň v krajinách EÚ. Na Slovensku sa klesajúci trend prejavuje vďaka miernemu poklesu alebo spo-

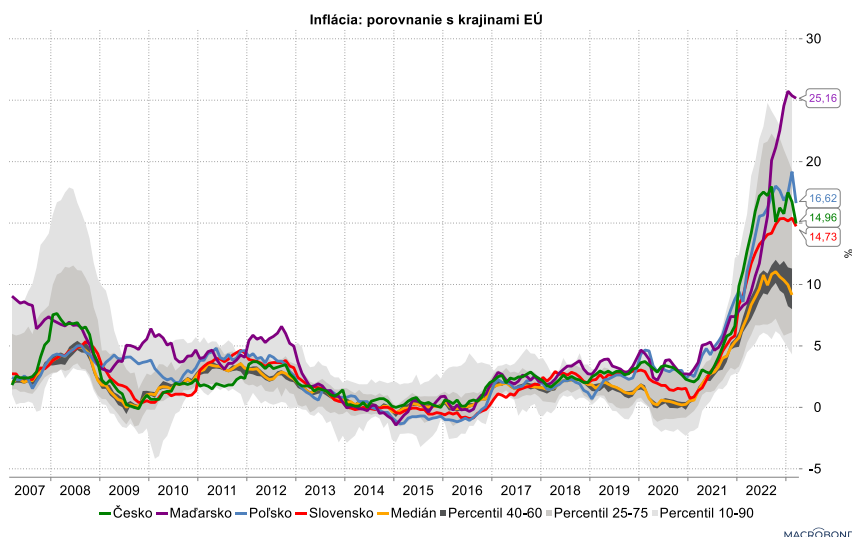
Spotrebiteľské ceny v Nemecku spomalili rast na **7,4 %**.

K spomaleniu rastu cien došlo aj vo všetkých krajinách V4.

Percentily v grafe berú do úvahy všetky členské krajiny EÚ.

maleniu rastu cien energií, nákladov súvisiacich s bývaním a pohonných hmôt. Tak sa úroveň inflácie dostala na najnižšiu úroveň za posledných šesť mesiacov. Na druhej strane cenové tlaky stále neprestávajú hlavne kvôli cenám potravín, ktoré medzimesačne vzrástli o 2,1 %. Podobný vývoj je vidno aj v ostatných krajinách s rovnakými položkami len s rozdielnymi hodnotami. Odhaduje sa, že inflácia na Slovensku by mala pokračovať v klesajúcom trende a v druhej polovici tohto roka by sa mohla dostať pod 10 %. (mv)

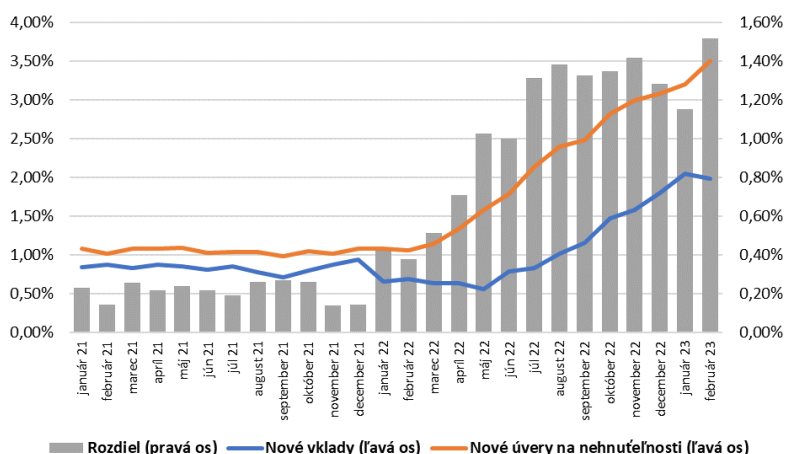

Rozdiel úrokov na úveroch a na vkladoch

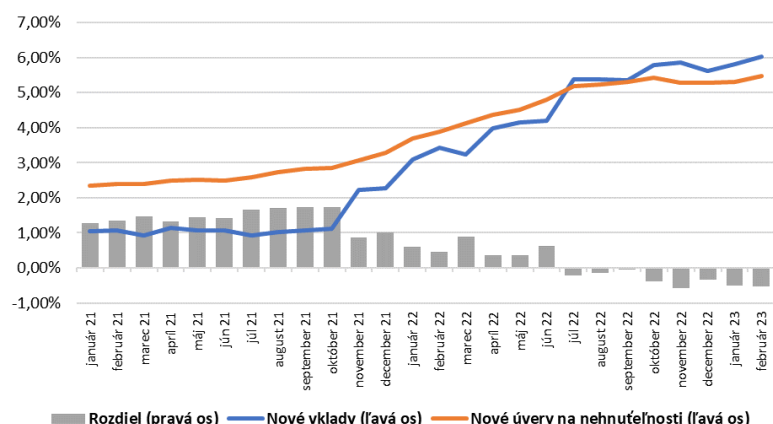
Úrokový „spread“ sa na Slovensku vo februári dostal na úroveň 1,5 %.

So zvyšovaním úrokových sadzieb centrálnymi bankami dochádza k predražovaniu zdrojov financovania úverov, a preto to banky musia premietnuť do vyšších úrokov na úveroch. Tento nárast pozorujeme od začiatku roka 2022 a aktuálne priemerný úrok pre domácnosti na nový úver je na úrovni 3,5 %. Na Slovensku od začiatku roka sadzby na úverovej strane rastú rýchlejšie, ako na strane vkladov. To zvyšuje úrokový „spread“ vďaka čomu banky navyšujú svoje úrokové marže. Februárové zdraženie hypoték bolo jedno z najprudších za posledný rok, avšak na druhej strane priemerné úročenie nových termínovaných vkladov vo februári dokonca mierne pokleslo. Tak sa tento úrokový spread na Slovensku dostal na úroveň okolo 1,5 %, čo by mohlo viesť k väčšej ziskovosti bánk. Pre banky je dôležité zdvíhať aj úroky na termínovaných vkladoch, aby si udržali klientov, pretože tieto vklady tvoria časť financovania nových úverov. Druhou možnosťou financovania pre banky je emitovanie hypotekárnych záložných listov (zabezpečených dlhopisov). Vyššie úrokové sadzby tak zatiaľ cítia hlavne tí klienti, ktorí si chcú z banky požiť, a vidno to aj na novom úverovaní. Po zdražení už mnohým príjmy nestačia na to, aby získali dostatočný úver. Banky preto úverujú menej. Vo februári poskytli najmenší objem úverov od jesene 2018. Išlo len o tretinu sumy

Priemer úrokov na nové vklady a úvery na nehnuteľnosti pre domácnosti a ich rozdiel, zdroj: NBS

Priemer úrokov na nové vklady a úvery na nehnuteľnosti pre domácnosti a ich rozdiel, zdroj: ČNB

spred roka. Na porovnanie v Česku kde majú úroky o mnoho vyššie z dôvodu vyšších sadzieb centrálnnej banky, priemerný úrokový spread v lete minulého roka začal dosahovať záporné hodnoty. (mv)

Dokáže sa Bitcoin vrátiť na maximum ?

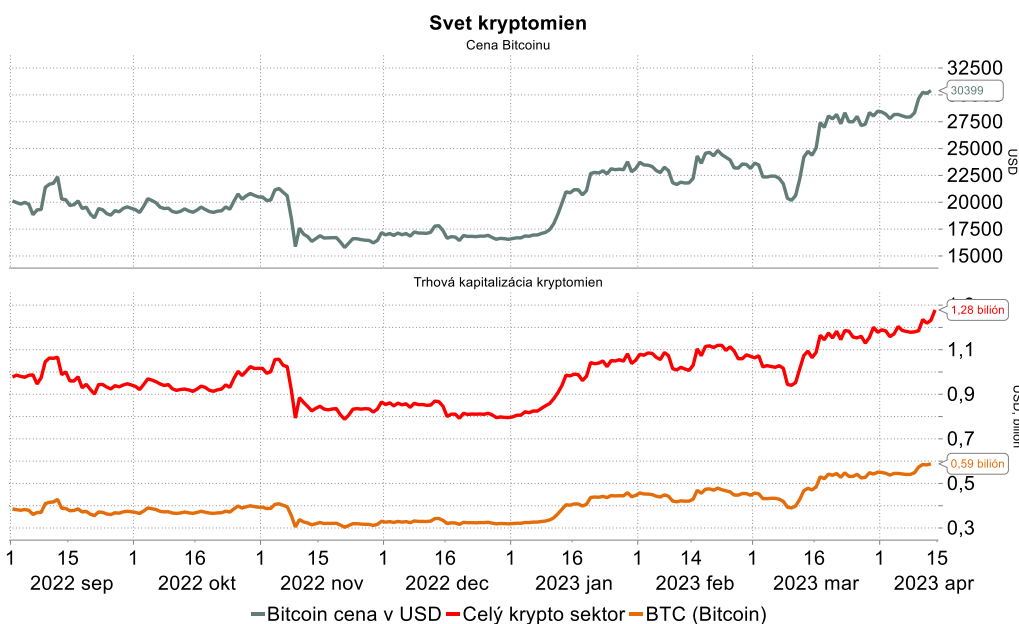
Platobná sieť Bitcoin využíva približne **123 TWh energie ročne**, čo je viac ako 185 jednotlivých štátov, pričom sa najviac približuje ročnej spotrebe energie **Nórska**.

Zakladateľ **S. Nakamoto** je od roku 2010 **anonymný** a na jeho adrese, kde sa nachádza **1,1 milióna BTC**, neboli zaznamenané žiadne transakcie.

Aktuálny nárast ceny je spôsobený najmä **nestabilitou bankového sektora**, ktorému technológia Bitcoin konkuruje.

Vôbec prvá, najznámejšia a na základe trhovej kapitalizácie najväčšia kryptomena - Bitcoin, začala opäť vykazovať rast. Bitcoin svoje maximum dosiahol v novembri 2021 na úrovni 69 tisíc USD/BTC. Odvtedy však Bitcoin, a aj celý kryptomenový trh vstúpil do klesajúceho trendu. Do poklesu sa dostal napriek tomu, že v rámci kryptokomunity bol považovaný za tzv. anti-cyklické alebo nekorelujúce aktívum, na ktoré by nemal negatívne vplyvať ekonomický cyklus či vysoká hladina inflácie vo svetovej ekonomike. Táto hypotéza sa však ukázala ako nepravdivá, keď pri raste inflácie a spomaľovaní ekonomických mocností výrazne oslaboval aj Bitcoin. Cena jedného bitcoinu kontinuálne klesala a dno dosiahla v novembri 2022 na úrovni 16 tisíc USD. Bitcoin zo svojej hodnoty odpísal takmer 80% a pre návrat na najvyššiu úroveň, by teda musel posilniť o 400%. Aktuálne od lokálneho dna Bitcoin posilnil už o 87% a prekonal dôležitú psychologickú hranicu 30 tisíc USD/BTC. Rastový trend je spôsobený najmä krízou bankového sektora po krachu SVB a prebratí Credit Suisse. Na jednej strane trh očakáva, že kvôli problémom v bankovom sektore už centrálné banky nebudú pokračovať v zvyšovaní sadzieb, čo podporuje dopyt po rizikových aktívach. Na druhej strane Bitcoin predstavuje alternatívne aktívum, ktoré môže byť využité na platby, v prípade pokračovania problémov bankového sektora, a tým pádom zvýšený dopyt zvyšuje jeho cenu. Je však stále otáznosť či sa Bitcoin dokáže vrátiť na svoje doterajšie maximum na úrovni 69 tisíc USD. Aktuálne môžeme sledovať situáciu dekorrelácie Bitcoinu od reálnej ekonomiky. Vývoj ceny Bitcoinu a indexu S&P 500 od začiatku roka 2023 stráca na podobnosti. Počas obdobia medvedieho trhu vykazoval korelačný koeficient medzi týmito aktívami stabilné úrovne nad

50% s občasnými výkyvmi. Momentálne Bitcoin koreluje viac so zlatom, ktorého cena v poslednom období taktiež rastie najmä z dôvodu vysokého dopytu zo strany centrálnych bánk, ktoré v roku 2022 kúpili zlato v objeme takmer 70 miliárd USD, ale aj zo strany investorov, ktorí zlato považujú za bezpečný prístav v nestabilnom období. Bitcoin však naďalej ostáva špekulačným aktívom, s minimálnym spôsobom jeho využitia v reálnej ekonomike. Nestabilita jeho výmenného kurzu a vysoká volatilita obmedzujú jeho využitie, a aj napriek tomu, že bol v niektorých štátoch uznaný ako zákonné platidlo (El Salvador, Stredoamerická Republika), adopciu bitcoinových platieb nesledujeme. V krátkodobom horizonte pri aktuálnej nestabilite bankového sektora môže naďalej posilňovať, no z dlhodobého horizontu pozorujeme viacero problémov, ktoré by mohli jeho využitie a existenciu obmedziť. Ide najmä o energetickú náročnosť ťažby, kde udržanie siete spotrebuje približne 123 TWh energie ročne, čo je približne ročná spotreba energie celého Nórska. Veľkým rizikom naďalej ostáva aj fakt, že anonymný zakladateľ Bitcoinu, Satoshi Nakamoto, na svojom účte drží viac ako milión bitcoinov, ktoré majú aktuálne hodnotu cez 30 miliárd USD. Ak by niekedy došlo k uvoľneniu týchto bitcoinov do obehu, teda by sa ich zakladateľ pokúsil všetky predať, následný ponukový šok by spôsobil výrazný prepád ceny, a prinajhoršom absolútny krach kryptomeny. (zl)

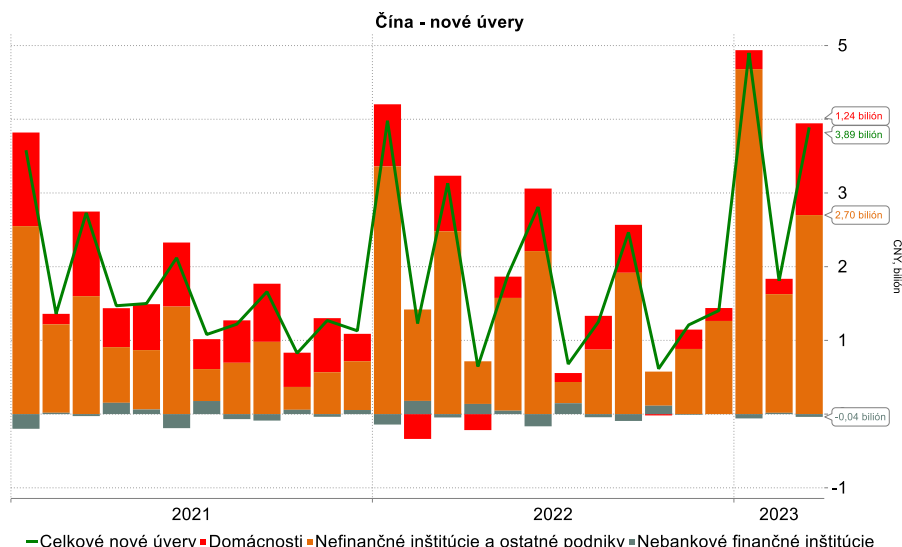

Úverovanie v Číne na vzostupe

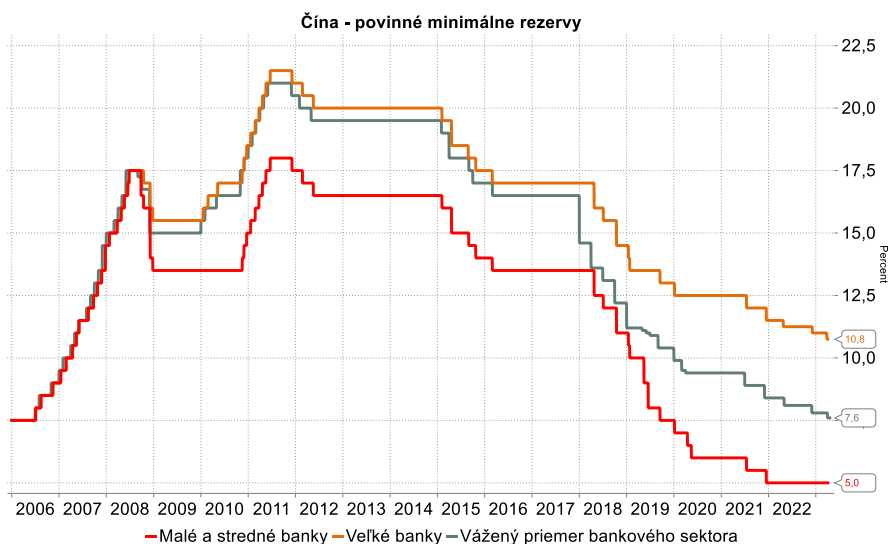
Rast nových úverov rástol najmä kvôli firmám, ktoré si v marci požičali približne **2,7 biliónov CNY**, čo bolo **70%** zo všetkých novo-poskytnutých úverov za predchádzajúci mesiac.

Celkový objem úverov v Číne za marec 2023 vzrástol o 11,8% medzi-ročne na 321,9 biliónov CNY (42,5 biliónov EUR). Celkovo v marci čínske banky poskytli nové úvery v objeme 3,89 biliónov CNY (približne 517 miliárd EUR), čo bolo viac ako očakával trh na úrovni 3,24 biliónov CNY (430 miliárd EUR) a v porovnaní s tým istým mesiacom v minulých rokoch, ide o významnejší nárast zadlženia. Zo sumy novo-poskytnutých úverov tvorilo 70% úverov pre firmy a 30% pre domácnosti. Celkový objem nových úverov je síce väčší pre firmy, v prvom kvartáli 2023 však medzi-ročne rýchlejšie rástol objem úverov pre domácnosti. V rámci podpory rastu úverovania sa Peking rozhodol v marci znížiť sadzbu povinných minimálnych rezerv pre banky o 25 základných bodov. Povinné minimálne rezervy predstavujú objem hotovosti, ktoré sú komerčné banky povinné držať na účtoch v centrálnej banke. Ide o percentuálny podiel z vkladov klientov. Zníženie rezervnej sadzby sa týka všetkých bánk, okrem tých, ktoré implementovali 5% sadzbu (túto sadzbu prijali najmä miestne, malé a stredné banky). Priemerná sadzba povinných minimálnych rezerv finančných inštitúcií v Číne je približne 7,6%, pričom sadzba vo veľkých bankách (Bank of China, Poľnohospodárska banka Číny, Priemyselná a obchodná banka Číny) je na úrovni 10,8%. Pre porovnanie, sadzba povinných minimálnych rezerv v Eurozóne je 1%. Čína môže vďaka rozvoju domáceho úverovania dodatočne podporiť ekonomický rast. Čínske banky museli dodržiavať zákon, ktorý im nepovoľoval prekročiť 75% pomer úverov ku vkladom. Ten bol od roku 2015 zrušený a dnes je pomer úverov na vkladoch v čínskych bankách približne 82,3%.

Sadzba povinných minimálnych rezerv v Číne kontinuálne klesá od roku 2011, pričom od tohto roka sa vážený priemer sadzby PMR znížil o 13,5 p.b.

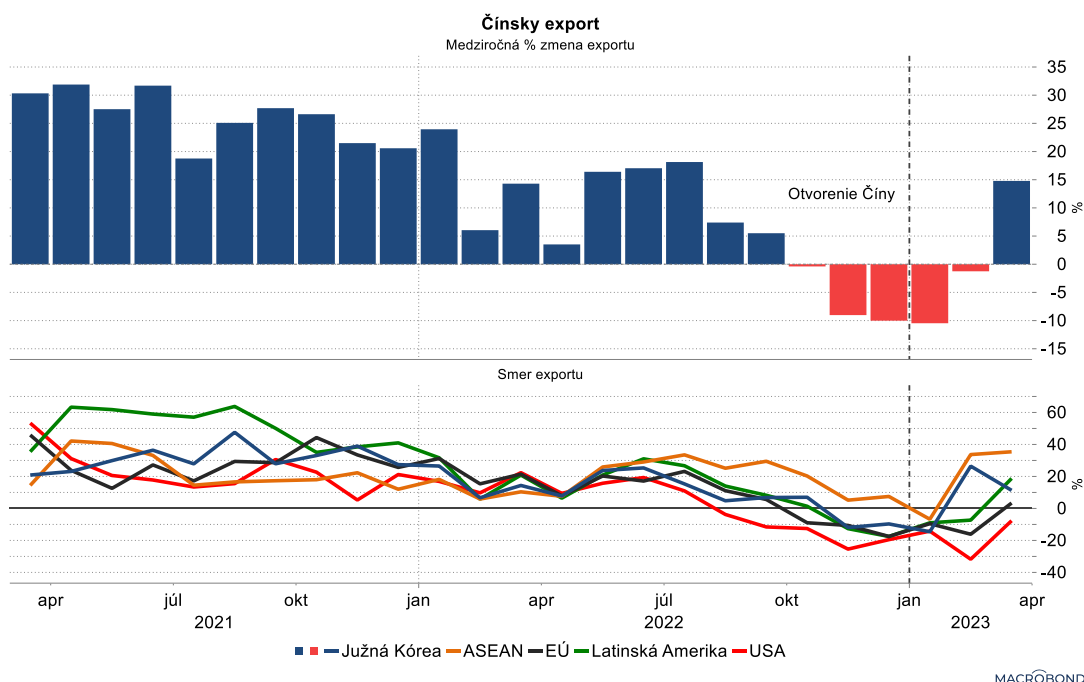

V Eurozóne tento pomer aktuálne predstavuje 104,8%, pričom v roku 2015 to bolo 125%. Takýto rozdiel však bol spôsobený rozdielnym vývojom úrokových sadzieb. Kým v Číne sa úverové sadzby pohybujú od roku 2016 na úrovni 4,35%, v Eurozóne sme mali obdobie nulových úrokových sadzieb a priemerné sadzby na úvery boli nižšie ako 2% (hypotéky aj za 0,4%). Aktuálny trend rastu sadzieb v Eurozóne spôsobuje aj znižovanie pomeru úverov na vkladoch, keďže si domácnosti menej požičiavajú. Podpora úverovania v Číne môže zabezpečiť dodatočný posun k návratu dosahovania vyššieho ekonomického rastu. Na jednej strane podpora úverovania firiem zvýši produkciu a agregátnu ponuku, podpora úverovania domácností zase zvýši agregátny dopyt. Práve domáci dopyt by mal byť hlavnou zložkou cieleného 5%-ného ekonomického rastu Číny za rok 2023. (zl)

Čínsky export prekvapivo vzrástol

V grafe: ASEAN predstavujú juhoázijské krajiny.

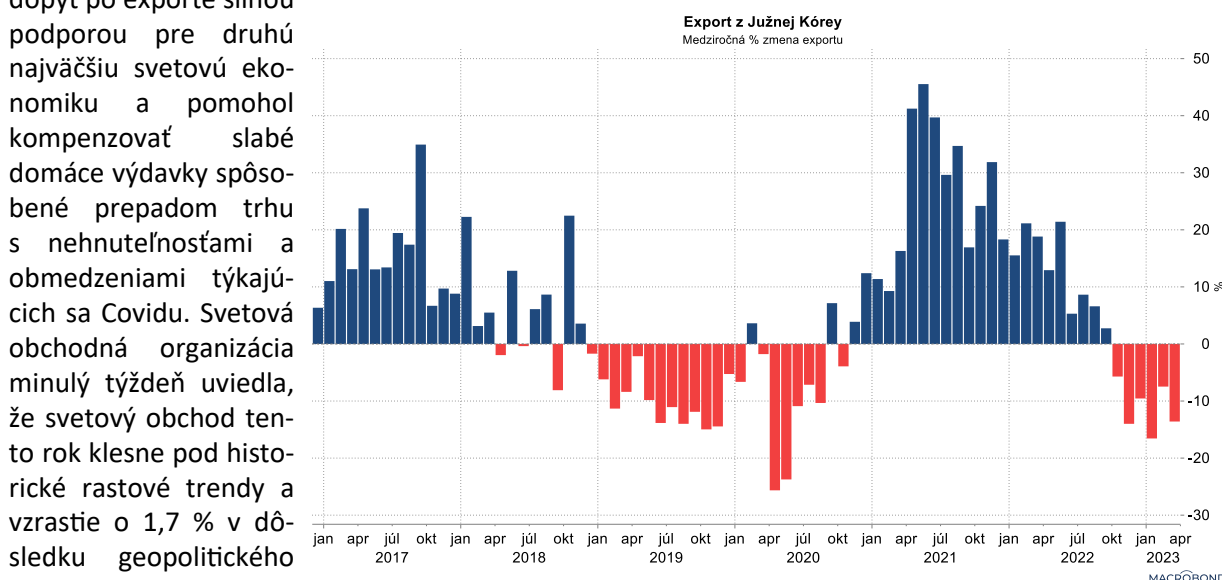

Čínsky export v marci nečakane vzrástol, keďže dopyt z väčšiny ázijských krajín a Európy sa zlepšil a továrne v krajine obnovili výrobu, čo zvýšilo vyhliadky ekonomiky a naznačilo, že globálny rast môže byť lepší, ako sa očakávalo. Vývoz vzrástol prvýkrát za šesť mesiacov o 14,8 % v porovnaní s predchádzajúcim rokom. Predikcie naznačovali pokračovanie v poklese o 7 %, ale prekvapivo silný výsledok bol najväčšou odchýlkou od očakávaní minimálne od roku 2018. Import medziročne klesol o 1,4 %, pričom obchodný prebytok za mesiac zostal vo výške 88,2 miliardy USD. Nárast exportu bol čiastočne spôsobený nárastom vývozu do krajín juhovýchodnej Ázie a odolným dopytom z Južnej Kórey a Európy. Za posledné tri roky bol rastúci dopyt po exporte silnou podporou pre druhú najväčšiu svetovú ekonomiku a pomohol kompenzovať slabé domáce výdavky spôsobené prepadosť trhu s nehnuteľnosťami a obmedzeniami týkajúcich sa Covidu. Svetová obchodná organizácia minulý týždeň uviedla, že svetový obchod tento rok klesne pod historické rastové trendy a vzrastie o 1,7 % v dôsledku geopolitického

napätia a ekonomických tlakov vrátane inflácie, ruskej invázie na Ukrajinu, sprísňovania menovej politiky a neistoty na finančných trhoch. Avšak aktuálne údaje z Číny naznačujú, že spomalenie zahraničného dopytu nie je také znepokojujúce, ako sa pôvodne predpokladalo. Oživenie vývozu bolo prekvapením, keďže ukazovatele zo začiatku tohto mesiaca naznačovali, že spomalenie bude pokračovať. Juhokórejský export, ktorý je indikátorom svetového obchodu, sa však v marci ďalej prepadol. Južná Kórea je jedným z najväčších svetových vývozcov, prepravuje široký sortiment tovaru a slúži ako kľúčový ukazovateľ zdravia medzinárodnej ekonomiky. (mv)

Rast exportu o 14,8 % bol najväčšou odchýlkou od očakávaní minimálne od roku 2018.

Juhokórejský export slúži ako indikátor zdravia medzinárodného obchodu.

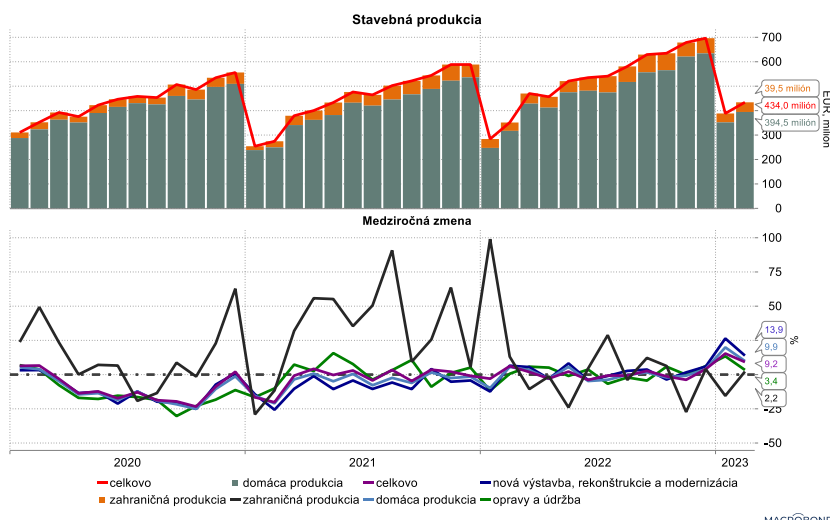
Stav slovenskej produkcie za február 2023

Oživenie slovenského stavebníctva

Celková stavebná produkcia na Slovensku v mesiaci február dosiahla nominálnu hodnotu v bežných cenách 434 mil. eur a naďalej si tak udržala medziročný rast, aj keď o 6,2 p. b. menší ako predchádzajúci mesiac. Slovenské stavebníctvo posilňovala intenzívna nová výstavba, rekonštrukcie a modernizácie, ktorých objem 275 mil. eur tvoril necelých 70% zo stavebnej produkcie v tuzemsku. Tá medziročne vzrástla o 9,9%, pričom aktivita bola pozitívna v oboch hlavných zložkách a väčšinu tvorili bytové a nebytové budovy. Inžinierske stavby, kam patrí aj výstavba diaľnic zaznamenali nárast iba o pätinu. V zahraničí sa vyprodukovalo 39,5 mil. eur v stavebnom sektore a produkcia zvýšila tak svoj objem o 2,2%, pričom sa tesne dostala z pásma kontrakcie a prispela tak k celkovému výsledku stavebnej produkcie. Môžeme to považovať za znaky

oživenia stavebného priemyslu doma aj v zahraničí v zimných mesiacoch kedy je výrazne slabšia produkcia oproti letu. Postupne klesajú aj ceny určitého stavebného materiálu. Prispieť k zotaveniu stavebných podnikov tak tiež môžu investície do infraštruktúry, energetiky a bývania v rámci fondov a grantov od EÚ v nasledujúcich rokoch. Slovensko sa však zaradilo medzi členské krajiny s najhoršími výsledkami v rámci čerpania eurofondov za posledné rozpočtové obdobie 2014-2020.

Stavebná produkcia pokračovala v raste tretí mesiac po sebe a po januárových 15,4% je februárový 9,2% rast druhý najvyšší za posledných 5 rokov.

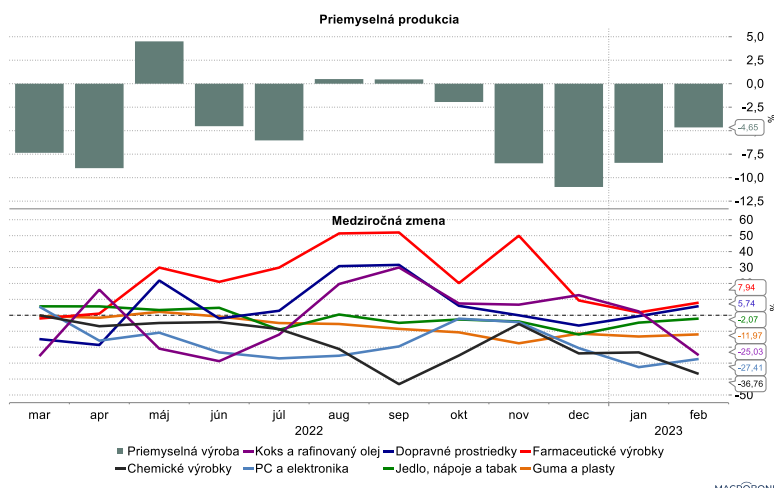

Priemysel naďalej v poklese

Aj keď stavebníctvo tvorí jednu z dôležitejších ekonomických činností, priemyselná výroba má väčší podiel hospodárstve Slovenska. Oproti stavebníctvu priemyselná produkcia nevykazuje výrazné zlepšenie a ani vo februári sa jej nepodarilo dostať do plusových hodnôt už piaty mesiac v rade. Čo sa však podarilo zmierniť je medziročný pokles, ktorý spadol z januárových -8,6% na -4,7% vo februári. Väčšia polovica odvetví zaznamenala medziročný pokles, pričom aj tie ktoré sa pohybovali v plusových hodnotách, boli len mierne nad rastovou hranicou. Pozitívnu zmenou bol nárast výroby dopravných prostriedkov o 5,8% čím v značnej miere utlmil súhrnný výsledok ovplyvnený zaostávaním ostatných odvetví. Najviac spomalil chemický priemysel a za ním nasledoval prepád vo výrobe počítačov a elektronických výrobkov. Ešte koncom roka 2022 doznievali prejav odstaviek chemičiek a a útlm výroby závodov v dôsledku vysokých

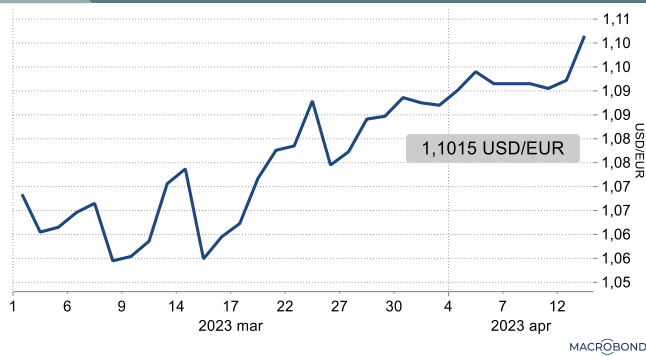
cien plynu a elektriny. Tieto segmenty však majú menší príspevok, resp. podiel na celkovú priemyselnú produkciu, preto sa ich tretinový a štvrtinový pokles výrazne neodráža na konečnom výsledku. Najväčší podiel, ktorý negatívne ovplyvňuje súhrnný výsledok je výroba z gumy a plastu, ktorá sa znížila o 12%. Aj keď ostatná výroba a výroba farmaceutických výrobkov má vyšší percentuálny rast, ich podiel spolu predstavuje len 0,55 p. b. a preto sa ich výsledky nepremietajú do celkového výsledku v takej miere ako pri ostatných odvetviach. (mvj)

Viacere odvetvia evidovali ročné poklesy o viac ako 20%.

AKTUÁLNÝ VÝVOJ NA TRHOCH

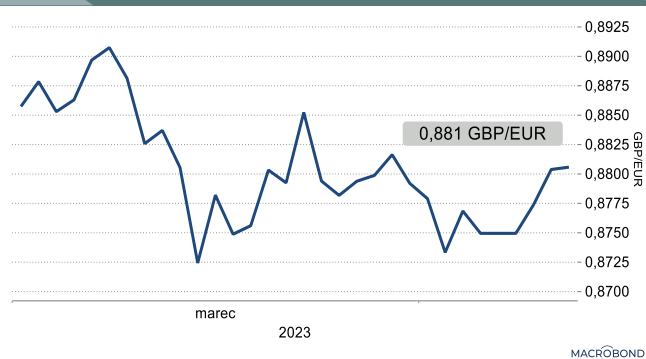
EUR/USD

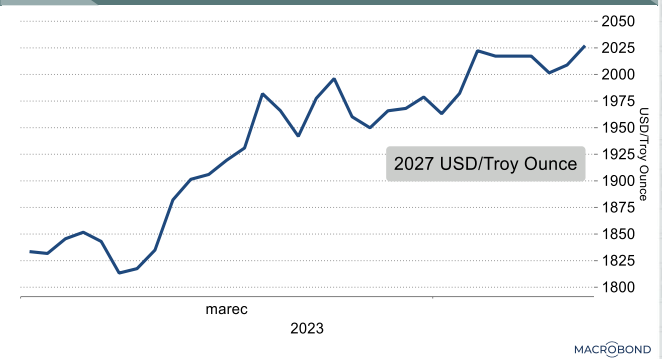
EUR/CZK

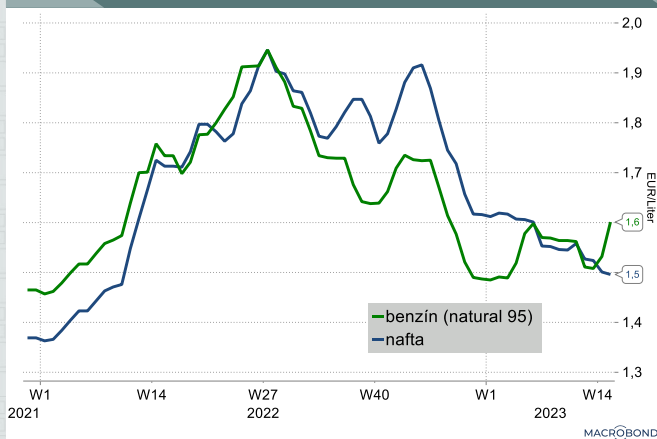
EUR/GBP

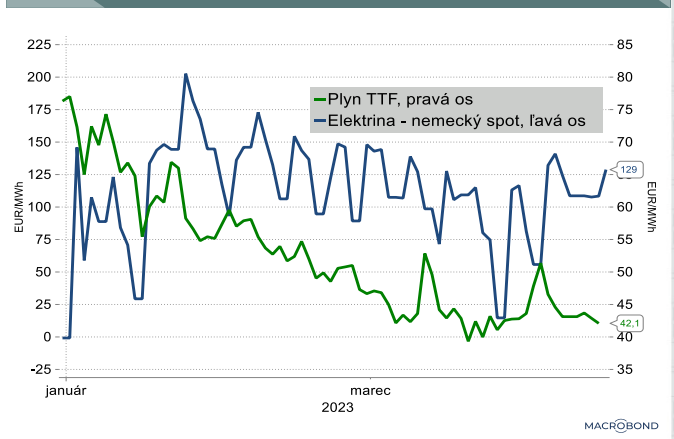
ZLATO

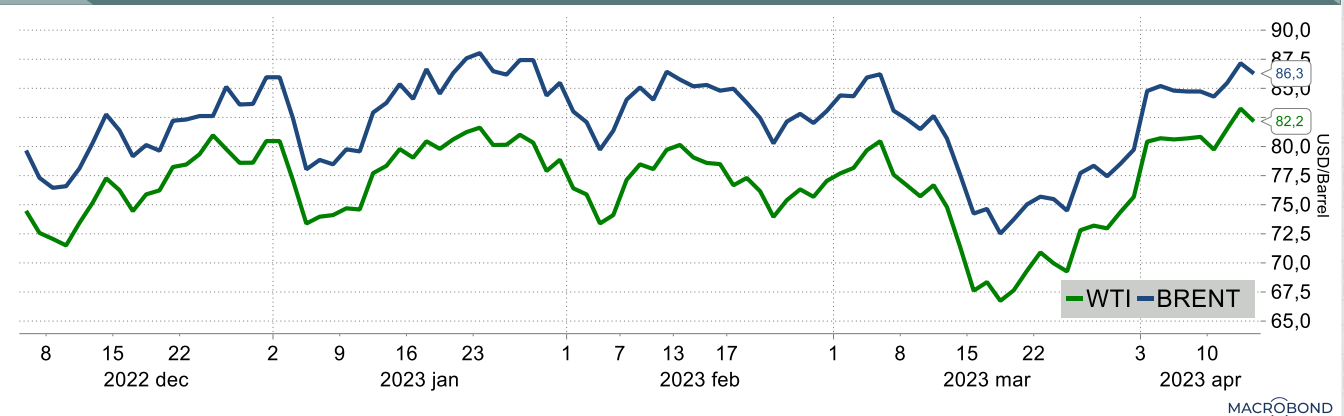
PHM NA SLOVENSKU

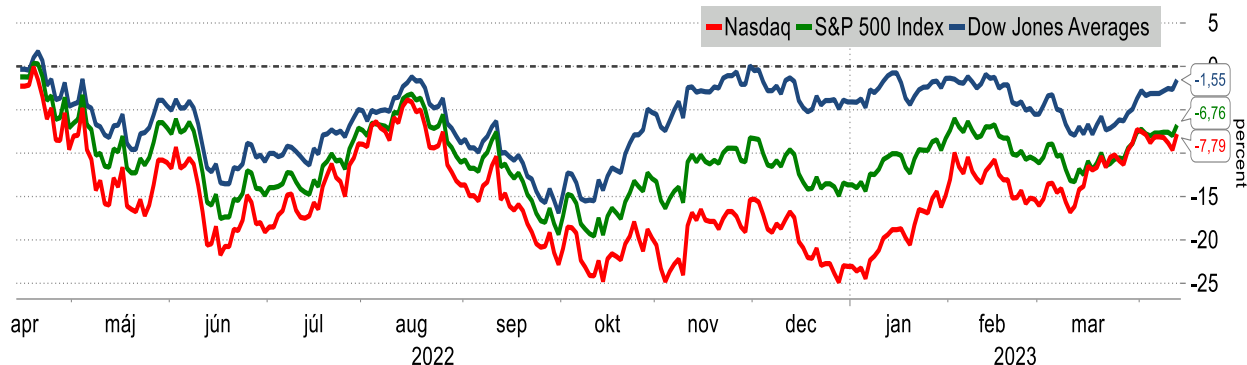
PLYN A ELEKTRINA

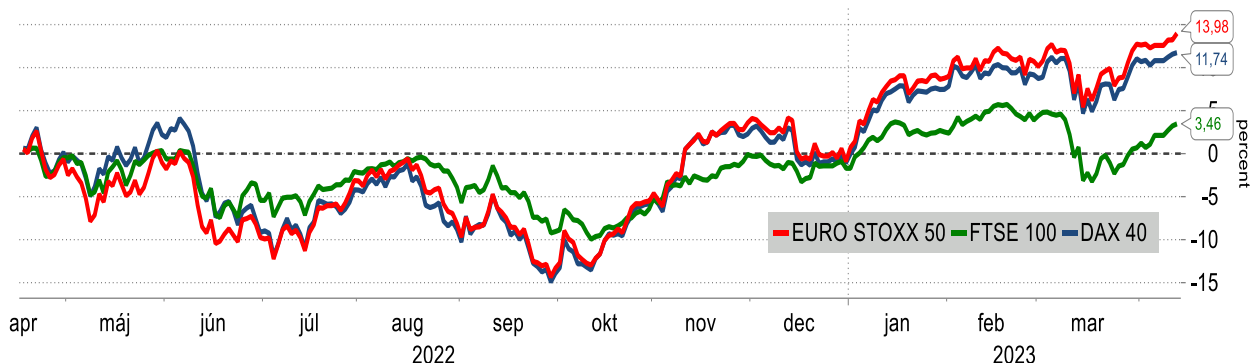
ROPA

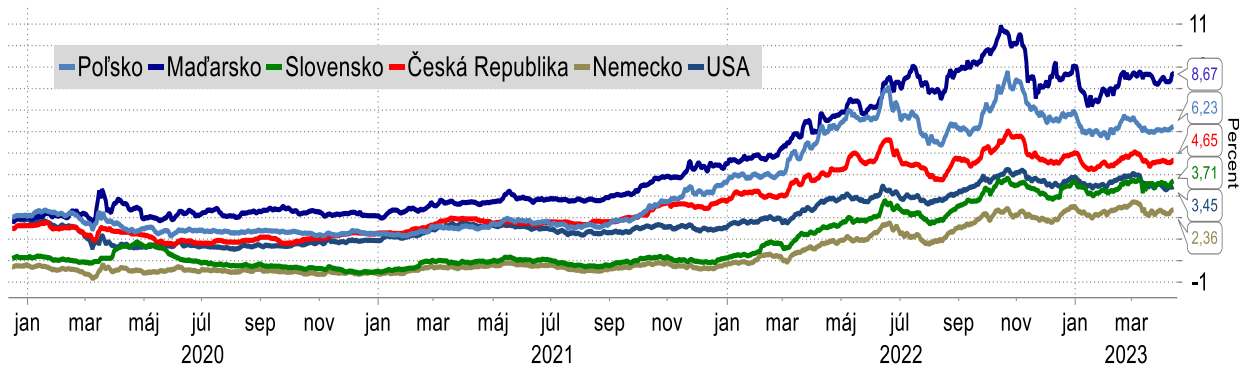
ROČNÁ VÝNOSNOST AMERICKÝCH INDEXOV

ROČNÁ VÝNOSNOST EURÓPSKYCH INDEXOV

10-ROČNÉ DLHOPISY

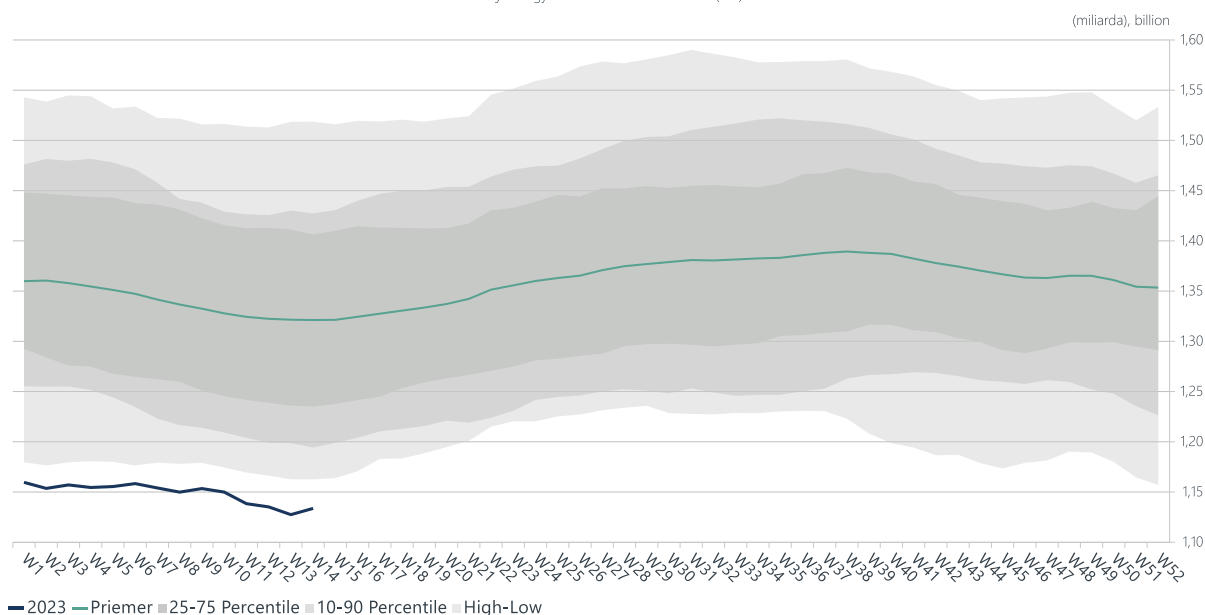
HLAVNÉ ÚROKOVÉ SADZBY CENTRÁLNYCH BÁNK

Krajina	Sadzba	Kvartálna zmena
Eurozóna (ECB)	3,50 %	1,00
USA (FED)	5,00 %	0,50
Spojené kráľovstvo (BoE)	4,25 %	0,75
Česká Republika (ČNB)	7,00 %	0,00
Maďarsko (MNB)	13,00 %	0,00
Polsko (NBP)	6,75 %	0,00
Švajčiarsko (SNB)	1,50 %	0,50
Čína (PBC)	3,65 %	0,00
Janponsko (BoJ)	0,10 %	0,00
Rusko (BoR)	7,50 %	0,00

GRAF, KTORÝ NÁS ZAUJAL

Strategická ropná rezerva USA na minime za niekoľko desaťročí

Zdroj: Energy Information Administration (EIA)

MACROBOND

Tento dokument je publikovaný pre spoločnosti skupiny BENCONT, a môže byť reprodukováný a ďalej šírený len s jej písomným súhlasom. Informácie v tomto dokumente boli získané z externých zdrojov, ktoré boli spoločnosťou považované za spoľahlivé.

Analytici:

Jozef Prozbík

prozbik@bencont.sk

Nebesník Martin

nebesnik@bencont.sk

Bruchánik Rudolf

bruchanik@bencont.sk

Vražda Ján

vrazda@bencont.sk

Junior analytici:

Ďurišková Petra

Maslan Martin

Vražda Martin

Huňorová Júlia

Lauko Zdenko

Vajdiarová Margita

Vajnorská 100/A

831 04 Bratislava

www.bencont.sk

BENCONT INVESTMENTS

BENCONT GROUP

BENCONT DEVELOPMENT